

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-13294/1

Podgorica, 12. decembar 2012. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Branimir Gvozdenović -**

Poštovani gospodine Gvozdenović,

Na osnovu Vašeg akta, kojim se traži mišljenje na Predlog zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Rješenjima Predloga zakona utvrđeni su novi postupci za privredne subjekte čiji je glavni domen aktivnosti povezan sa radom aparata koji imaju efekat nejonizujućeg zračenja. Navedene nove procedure za privredne subjekte imaće uticaja na povećavanje troškova poslovanja istih. Imajući u vidu, obrazloženje predlagača propisa dato Ministarstvu finansija da je Predlog zakona utvrđen po osnovu obaveze usklađivanja ove oblasti sa relevantnom regulativom Evropske unije, Ministarstvo finansija podržava napore Vašeg resora u dijelu usklađivanja sa regulatornim okvirom EU, kao mjerama u dijelu zaštite zdravlja stanovništva. Međutim, predlažemo da se ulože dodatni naponi u dijelu primjene međunarodne prakse i odredbi EU propisa, kako bi se crnogorska regulativa uskladila sa neophodnom EU na način da prouzrokuje najmanje moguće negativne efekte na privredu Crne Gore. Istovremeno, sugerišemo da administrativni postupci koji proizilaze iz Predloga zakona, kao i brojnih podzakonskih akata ovog propisa, budu utvrđeni kao transparentne procedure, sa realim rokovima za postupanje organa po zahtjevima stranaka, kao i jasno utvrđenim koracima.

Imajući u vidu dostavljeni tekst i izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za sprovođenje Zakona u 2012. godini nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva, dok je tokom 2013. i 2014. godine potrebno izdvojiti finansijska sredstva za izradu podzakonskih propisa i jačanje kapacita Ministarstva održivog razvoja i turizma, Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za inspeksijske poslove. U tom dijelu, sa aspekta budžetske

Faint text centered below the logo, possibly a title or header.

Faint text line, possibly a subtitle or a section header.

Faint text line, possibly a date or a reference number.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

Faint text line, possibly a name or a title.

potrošnje, Ministarstvo finansija nema primjedbi na tekst Predloga zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja, uz uslov da se pretpostavke za implementaciju propisa realizuju koristeći postojeće kapacitete organa u čijoj je nadležnosti zaštita od nejonizujućeg zračenja, dok će finansijska sredstva za sprovođenje Programa sistematskog ispitivanja nejonizujućeg zračenja u životnoj sredini biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg zakona o budžetu za godine nakon početka primjene navedenog zakona.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

~ 5 24/75
1

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Ovim zakonom urediće se zaštita životne sredine, zaštita zdravlja ljudi i profesionalno izloženih lica od štetnog djelovanja nejonizujućih zračenja, uslovi korišćenja izvora nejonizujućih zračenja, uvoz uređaja koji proizvode ultrazvuk, optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja, kao i druga pitanja koja se odnose na zaštitu od nejonizujućih zračenja.
- Nepostojanje zakonodavstva i briga za zdravlje ljudi i životnu sredinu iz ove oblasti nametnuli su potrebu izrade Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja sa pratećim podzakonskim aktima. Izvore nejonizujućih zračenja koristimo i sriječemo u svakodnevnom životu, počev od prostora u kome živimo i radimo, do savremenih sredstava komunikacije, i svi su nastali ljudskom djelatnošću. U Crnoj Gori, izvori nejonizujućih zračenja (elektromagnetna polja, optička zračenja, ultrazvuk) koriste se u velikoj mjeri u životnoj i radnoj sredini, čime je povećan rizik ozračenosti stanovništva i profesionalno izloženih lica, kao i štetan uticaj ovog zračenja na životnu sredinu. Evidentni su uticaji polja na biljke i životinje i u razmatranju uticaja na životnu sredinu se navode primjeri osušenog drveća u blizini izvora zračenja, uticaja dalekovoda visokog napona na pčele, ometanje TV i radio prijema, smetnje na komunikacionim vezama i mnogi drugi primjeri.
- Posljedice problema odnose se na negativne uticaje na zdravlje ljudi, profesionalno izložena lica i životnu sredinu od štetnog djelovanja nejonizujućih zračenja.
- Oštećeni su životna sredina, stanovništvo, a posebno profesionalno izložena lica, koja nijednim propisom nijesu zaštićena u ovoj oblasti. S tim u vezi donošenjem ovog propisa i pratećih podzakonskih akata, čiji je pravni osnov dat u ovom predlogu zakona, potpuno će se urediti zaštita od nejonizujućih zračenja.
- Oblast zaštite od nejonizujućih zračenja nije uređena u crnogorskom zakonodavstvu tako da stanovništvo, profesionalno izložena lica i životna sredina nijesu zaštićeni od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja. Ustavom data odredba da svako ima pravo na čistu i zdravu životnu sredinu u pogledu zaštite od nejonizujućih zračenja bila bi samo deklarativna odredba. Ukoliko se ne bi ovaj propis donio ne bi bile ispoštovane odredbe Zakona o životnoj sredini kao ni odredbe sprovođenja nadležnosti datih u Uredbi o organizaciji i načinu rada državnih organa. Nedonošenjem ovog propisa ne bi se napredovalo u pregovaračkom Poglavlju 19: **Socijalna politika i zapošljavanje**, oblast **oblast zdravstvene zaštite i zaštite na radu**, jer ne bi bile uopšte transponovane direktive Savjeta koje postoje za tu oblast.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom postiže se osnovni cilj a isti se odnosi na zaštitu stanovništva, odnosno zdravlja ljudi, zaštitu profesionalno izloženih lica i zaštitu životne sredine od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja. Ovaj cilj će se postići kroz predviđenih trinaest (13) mjera i to:

- 1) Propisivanje granica izlaganja nejonizujućim zračenjima i kontrola izloženosti ljudi nejonizujućim zračenjima;
- 2) Uklanjanje ili smanjenje rizika, zbog izloženosti elektromagnetnom zračenju, na minimum;
- 3) Proračun, procjena, prva i periodična mjerenja nivoa zračenja u okolini izvora nejonizujućih zračenja;
- 4) Vremensko ograničavanje izloženosti ljudi nejonizujućem zračenju;
- 5) Označavanje izvora nejonizujućih zračenja i prostora u kojima su smješteni;
- 6) Korišćenje sredstava i opreme lične zaštite pri radu sa izvorima nejonizujućih zračenja ili radu u prostorima sa nejonizujućim zračenjem;
- 7) Određivanje uslova korišćenje izvora nejonizujućih zračenja;
- 8) Provjera osposobljenosti i stručno osposobljavanje profesionalno izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja;
- 9) Utvrđivanje i praćenje zdravlja lica koja su profesionalno izloženi nejonizujućem zračenju;
- 10) Obezbeđenje ljudskih, tehničkih, finansijskih i drugih uslova za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja;
- 11) Vođenje evidencije o izvorima nejonizujućih zračenja i o izloženosti lica koja rade sa izvorima nejonizujućih zračenja;
- 12) Kontrola nad izvorima nejonizujućih zračenja i nad primjenom mjera zaštite;
- 13) Informisanje stanovništva o zdravstvenim efektima izlaganja nejonizujućim zračenjima i mjerama zaštite i obavještavanje o stepenu izloženosti nejonizujućim zračenjima.

Izrada Predloga zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja je predviđena Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2012 godine (Normativni dio, Ekonomska politika i finansijski sistem, tačka 67).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

U Crnoj Gori, izvori nejonizujućih zračenja (elektromagnetna polja, optička zračenja, ultrazvuk) koriste se u velikoj mjeri u životnoj i radnoj sredini, čime je povećan rizik ozračenosti stanovništva i profesionalno izloženih lica, kao i štetan uticaj ovog zračenja na životnu sredinu.

Nepostojanje zakonodavstva i briga za zdravlje ljudi i životnu sredinu iz ove oblasti nametnuli su potrebu izrade Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja sa pratećim podzakonskim aktima.

Obaveza u procesu integracija odnosi se na obavezno transponovanje EU Acquis u ovoj oblasti u nacionalno zakonodavstvo koje se odnosi na Direktive Savjeta:

- ✓ 2004/40 o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na izlaganje zaposlenih rizicima koji su posljedica fizičkih uzročnika (elektromagnetno polje) -18. pojedinačna Direktiva u smislu člana 16 stav 1 Direktive 89/391/EEZ), sa ispravkama 2004/40R(01), 2004/40R(02) i 2008/46
- ✓ 2006/25 o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na izlaganje zaposlenih rizicima koji su posljedica fizičkih uzročnika(vještačko optičko zračenje)-19. pojedinačna

Direktiva u smislu člana 16 stav1 Direktive 89/391/EEZ);

- ✓ 1989/391 o uvođenju mjera za podsticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radnom mjestu, sa izmjenom od 20. Juna 2007. Godine u okviru Direktive Savjeta 2007/30/EC.

Cilj ovih mjera nije samo osigurati zdravlje i sigurnost svakog zaposlenog na pojedinačnoj osnovi, već i stvoriti minimalnu osnovu zaštite svih zaposlenih. Jedan od ciljeva pomenutih direktiva jeste pravovremeno otkrivanje štetnih uticaja po zdravlje koji su posljedica izlaganja elektromagnetnom polju i optičkom zračenju. Njome se utvrđuju minimalni uslovi ostavljajući državama članicama mogućnost sprovođenja ili donošenja strožijih odredbi za zaštitu zaposlenih, posebno utvrđujući niže vrijednosti za najveće dopuštene nivoe zračenja.

Prema dostupnim podacima u zemljama Evropske unije i EFTA (European Free Trade Agreement - Evropski ugovor o slobodnoj trgovini) tekuća regulativa (direktive i preporuke) iz oblasti zaštite od nejonizujućih zračenja je dosta fragmentisana. Prema jednoj relativno novoj studiji CENELEC-a (Evropskog komiteta za standardizaciju iz elektrotehnike) za potrebe Evropske komisije, postoji preko 130 zakona, pravilnika, standarda i preporuka u oblasti zaštite od radio-frekvencijskog zračenja, a koje su donijele pojedine zemlje članice. Intenzivna epidemiološka istraživanja – studije o dugoročnim, kasnim, stohastičkim efektima izlaganja nejonizujućim zračenjima, imaju za cilj reviziju granica, normi izlaganja i standarda koji će biti značajno pooštreni (zaključci Svjetskog Kongresa u Sevilji, 2004. godine). Veoma važnu ulogu igra Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) koja intezivno po ovim pitanjima saraduje sa Međunarodnom komisijom za zaštitu od nejonizujućih zračenja (ICNIRP) kao i Evropski komitet za standardizaciju iz elektrotehnike.

U procesu izrade Predloga zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja korišćena je odredba Preporuke Savjeta Evrope 1999/519 kojom se određuje granice izlaganja EM poljima za opštu populaciju.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u propisu utičaće na: stanovništvo, profesionalno izložena lica, ovlašćena stručna lica, imaoce izvora nejonizujućih zračenja, poslove Agencije za zaštitu životne sredine koja je nadležna za izdavanje dozvola iz oblasti zaštite od nejonizujućeg zračenja, Upravu za inspeksijske poslove –ekološku inspekciju.
- Rješenja data u propisu utičaće na lica mlađa od 18. godina kojima se predlogom propisa zabranjuje korišćenje solarijuma i upotrebu ultrazvuka radi kavitacije u kozmetičkim salonima. Ovakvo rješenje predložili smo na osnovu činjenice da se radi o veoma štetnoj vrsti zračenja, zatim da se maloljetna lica nalaze u razvoju i najosjetljivijem periodu formiranja ličnosti, pa bi za njih izlaganje ovakvoj vrsti zračenja zdravlje bilo ugroženo, potom podataka Svjetske zdravstvene organizacije o procentualnom prikazu povećanja melanoma od izlaganja ovoj vrsti zračenja i uporednoj praksi u zemljama širom svijeta. Ova odluka se temelji na opštem principu zaštite od nejonizujućih zračenja, principu opravdanosti, koji definiše da je svaka upotreba nejonizujućih zračenja opravdana ako daje veću korist od procijenjene štete. Polazeći od principa A.L.A.R.A (as low as reasonable achievable) koji definiše da izloženost zračenju treba da bude onoliko niska koliko je to razumno prihvatljivo, uzimajući u obzir ekonomske i socijalne faktore dolazimo da zaključka da nije opravdano koristiti solarijume i ultrazvuk za potrebe kavitacije u kozmetičkim salonima za lica ispod 18 godina. U ovom slučaju izlaganje maloljetnih lica navedenoj vrsti zračenja je potpuno neopravdana jer to donosi veću štetu od koristi.

Što se tiče uporednih praksi i Crna Gora je kao i zemlje koje se već dugi niz godina bave ovom problematikom, a na osnovu dokaza predstavljenih u brojnim studijama, zabranila upotrebu solarijuma i ultrazvuka za potrebe kavitacije u kozmetičkim salonima za lica mlađa od 18 godina. Zbog sve većeg broja slučajeva melanoma, ove godine je u mnogim evropskim zemljama zabranjeno sunčanje u solarijumima osobama mlađim od 18 godina kao i trudnicama zbog rizika po njihovo zdravlje. Tako su solarijume zabranili za lica ispod 18 godina: Njemačka, Francuska, Kanada, Australija, Sjedinjene Američke Države i mnoge druge zemlje. Korišćenje usluga solarijuma je regulisano u mnogim američkim državama, ali je Kalifornija prva koja je maloljetnicima zabranila njihovu upotrebu. Agencija za istraživanje raka Svjetske zdravstvene organizacije je 2009. godine ustanovila je da su solarijumi "kancerogeni za ljude" i uvrstila ih u kategoriju najvećeg rizika za razvoj raka. Do tog zaključka došla je na osnovu nekoliko istraživanja koja su pokazala da se rizik od melanoma - najopasnijeg oblika raka kože - povećava za 75 odsto kod ljudi koji počnu da koriste solarijume prije svoje 30 godine. U ovoj oblasti Francuska je otišla korak dalje i zbog nespornog lošeg uticaja na kožu i zdravlje ljudi predložili su da se sunčanje u solarijumima potpuno i trajno zabrani osim kada je upotreba UV lampi medicinski i kozmetički neophodna. Svjetska zdravstvena organizacija je već UV lampe proglasila kancerogenim za ljude a statistike pokazuju da svake godine ima na stotine, čak i hiljade slučajeva melanoma koji su većinom povezani sa vještačkim sunčanjem pa ako predlog bude prihvaćen UV lampe će moći da se koriste samo u terapijske svrhe, za liječenje nekih bolesti kao što je psorijaza. U Brazilu je zabranjen i uvoz i prodaja aparata sa ultraljubičastim zracima. Takođe, studija objavljena u British Medical Journalu pokazala da su solarijumi odgovorni za skoro 800 smrtnih slučajeva godišne, odnosno da solarijumi 20% povećavaju rizik za nastanak melanoma, najtežeg oblika raka kože. Ukoliko na pravi način uredimo kontrolu i korišćenjem izvora nejonizujućih zračenja i sprovedemo sve mjere i ispoštujemo principe datim u Predlogu zakona zaštitimo stanovništvo, profesionalno izložena lica i životnu sredinu od štetnog uticaja ovog zračenja.

- ~~Propis neće izazvati nikakve troškove građanima.~~ U slučaju ako pravno lice ili preduzetnik svojom aktivnošću izazove štetne posljedice u prirodi i radnoj sredini dužan je da sam o svom trošku otkloni štetne posljedice svog djelovanja. Kako i same obaveze iz direktiva nalažu imaći izvora imaće obaveze dokazivanja da taj izvor nejonizujućeg zračenja neće ugroziti niti zaspolenog, niti životnu sredinu niti bilo koje drugo lice koje se zatekne u životnoj ili radnoj sredini. Veoma pozitivan odnos tokom javne rasprave sa preko 20 institucija, predstavnika opština i nevladinog sektora potvrdila su predložena rješenja data u ovom Predlogu zakona.
- Pored zaštite stanovništva, profesionalno izloženih lica i zaštite životne sredine, donošenje ovog propisa sa sobom nosi podsticaj za preduzetništvo i nova zapošljavanja s obzirom da zakon predviđa veliki broj stručnih poslova sa kojima treba da se bavi pravno lice ili preduzetnik. Ovo je ujedno šansa i poziv svim zainteresovanim stranama da razmišljaju o poslovima koji se odnose na mjerenje, na akreditaciju i svakako nezaobilaznu edukaciju kadrova na svim nivoima, jer u suprotnom ovaj se Zakon ne bi mogao implementirati. Zbog navedenog je dat odloženi rok primjene ovog propisa.
- Kako se ovaj propis donosi zbog zaštite stanovništva, profesionalno izloženih lica i zaštitu životne sredine od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja, a što je dato u nadležnost ovom Ministarstvu da sa aspekta izvršne politike neophodne mjere sprovede, sve mjere predložene propisom ne smatraju se biznis barijerama. Dakle, u procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva za 2012. godinu, ali je potrebno izdvojiti finansijska sredstva za izradu podzakonskih propisa kao i jačanje kapaciteta Ministarstva održivog razvoja i turizma, Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za inspeksijske poslove za 2013 i 2014. godinu, kako bi se pomenute pretpostavke realizovale da bi mogle da omoguće implementaciju propisa. S obzirom da je primjena ovog zakona odložena za 2015. godinu neophodno je planirati sredstva i u toj godini. Dakle, od početka primjene ovog zakona biće potrebno obezbijediti finansijska sredstva za realizaciju Programa sistematskog ispitivanja nejonizujućeg zračenja u životnoj sredini i koordinaciji u izradi Studije korišćenja izvora od posebnog interesa.
- Implementacijom propisa ostvariće se prihod za budžet Crne Gore kroz utvrđene takse za izdavanje dozvola, a takođe su predviđene i novčane kazne za prekršaje iz ove oblasti.
- Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

- U izradi predloga zakona učestvovao je eksterni ekspert iz Slovenije. Analizu nedostataka postojećeg zakona rade italijanski experti angažovani na Twinning projektu „Podrška upravljanju u životnoj sredini”, međutim ista još uvijek nije završena.
- Prije početka rada na propisu Ministarstvo održivog razvoja i turizma je uputilo javni poziv nevladinim organizacijama da imenuju predstavnika za Radnu grupu koja je radila na izradi ovog propisa. Nakon toga je objavljen Poziv na konsultacije zainteresovane javnosti povodom donošenja Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, koje su trajale od 20 dana, od 14. juna do 4. jula 2012. godine. Istovremeno je upućen poziv relevantnim institucijama da imenuju predstavnike u Radnoj grupi, nakon čega je počeo rad na prvom nacrtu koji je kao osnovu pripremila Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Nakon

izrašenog drugog nacrta Ministarstvo održivog razvoja i turizma je pokrenulo javnu raspravu, koja je počela 19. oktobra i završila se 29. novembra tekuće godine, i pozvalo građane, stručne i naučne institucije, državne organi, strukovna udruženja, nevladine organizacije, medije i druge zainteresovane organizacije i zajednice da se uključe u javnu raspravu i daju svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na tekst Nacrta zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja. Kako nije bilo imenovanih predstavnika od strane nevladinih organizacija ovo Ministarstvo je uputilo propis na adrese Arhus Centra Podgorica, Arhus centra Nikšić, Arhus centra Berane, kao i svim nevladinim organizacijama i opštinama u Crnoj Gori, koje se nalaze na njihovim mrežama.

- Paralelno sa tim procesom ovo Ministarstvo je uputilo propis na adrese 21 institucije i dobila komentare koji su integrisani u tekst propisa.
- U toku javne rasprave održana je tribina 23. novembra kojoj je prisustvovalo 38 osoba, nakon čega je takođe unaprijeden tekst propisa.
- Od pristiglih 200 komentara, od 24 institucije/organizacije u tekst propisa je integrisano preko 50% komentara, što je predstavljeno i tokom održavanja tribine i ovu javnu raspravu smatramo veoma uspješnom. Najveća pažnja bila je posvećena pitanjima koje se odnose na član 13, 17, 21, 23, 26, 27, 31, 32, i 33 o čemu je postignut dogovor.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Nema prepreka u implementaciji propisa ukoliko se ispune prethodne pretpostavke da bi se isti mogao implementirati, a koji se prije svega odnosi na obezbjeđivanje sredstava za implementaciju (izrada podzakonskih akata, jačanje kapaciteta Ministarstva održivog razvoja i turizma, Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za inspekcijske poslove).
- Tokom primjene propisa donijeće se podzakonski akti koji će obezbijediti punu implementaciju ovog zakona a posebno u pogledu ispunjavanja mjera predloženih ovim propisom.
- Ovim zakonom je utvrđeno da je Agencija za zaštitu životne sredine nadležni organ uprave dužan da sprovede Program sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja nakon čega treba da izradi Informaciju o monitoringu nejonizujućih zračenja koju na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma usvaja Vlada Crne Gore. Takođe, indikator predstavlja centralni registar, tj baza različitih podataka koje prikuplja Agencija za zaštitu životne sredine.
- Agencija za zaštitu životne sredine ima zakonom utvrđene nadležnosti za sprovođenje primjene propisa, nad čijim radom nadzor vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Datum i mjesto

30.11.2012.godine

Starješina organa predlagača

Predrag Sekulić

Predrag Sekulić